

Kayna?t?rma Uygulamalar?nda Ö?retmen Yeterli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayna?t?rma Uygulamalar?nda Ö?retmen Yeterli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24533>

Özet

Kaynaçt?rma Uygulamalar?nda Ö?retmen Yeterli?i Ölçe?i, **ö?retmenlerin** özel gereksinimli ö?rencilerin genel e?itim ortamlar?na dahil edilmesi sürecindeki yeterlilik alg?lar?n? ve pratik becerilerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? (adaptasyon) bir araçtır. Adem Bayar taraf?ndan 2015 y?l?nda yap?lan bu uyarlama çal??mas?, ö?retmenlerin ö?retim, i?birli?i ve s?n?f yönetimi alanlar?ndaki yetkinliklerini 3 alt boyutta ve toplam 18 madde üzerinden de?erlendirmektedir. Ölçek, Türkiye'deki **kaynaçt?rma e?itimi** uygulamalar?n?n etkinli?ini art?rmak ve ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemek için önemli bir psikometrik araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kaynaçt?rma e?itimi, **ö?retmen yeterli?i**, özel e?itim, ölçek uyarlama, **Likert ölçe?i**, s?n?f yönetimi, i?birli?i.

Yazarlar

Adem Bayar

Amaç

Ölçe?in temel amacı, görev yapan **ö?retmenlerin** kaynaçt?rma ortamlar?nda etkili bir ?ekilde çal??abilme kapasitelerini ve kendilerini bu alanda ne kadar yetkin gördüklerini belirlemektir. Bu araç, özellikle özel gereksinimli ö?rencilerin akademik ve sosyal ba?ar?s?n? desteklemek için ö?retmenlerin sahip olmas? gereken spesifik beceri setlerini ölçmeyi hedefler.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir olup olmad???n? tespit etmek, böylece Türkiye'deki **e?itim** araçt?rmac?lar?na ve uygulay?c?lar?na sa?lam bir ölçme araç? sunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yap?

Kaynaçt?rma Uygulamalar?nda Ö?retmen Yeterli?i Ölçe?i, kaynaçt?rma uygulamalar?nda ba?ar?l? olman?n gerektirdi?i çok boyutlu yeterli?i ölçmektedir. Ölçek, bu yapıyı 18 madde ile üç temel alt boyutta incelemektedir:

Kaynaçt?rma E?itiminde Ö?retim Yeterli?i (6 madde): Ö?retmenlerin bireyselle?tirilmi? e?itim programlar?n? haz?rlama, farklıla?t?rma yapma ve özel gereksinimli ö?rencilerin akademik

ihtiyaçlarına uygun koşullar sağlama becerilerini kapsar.

Kaynaçtırma Eğitiminde Birliyi Yeterliyi (3 madde): Öğretmenlerin velilerle, meslektaşlarla, okul yönetimiyle ve destek personeliyle etkili iletişim kurma ve ortak çalışmada becerilerini ölçer. Bu boyut, velilerin okula katılımını kolaylaştırma yeteneğini vurgular.

Kaynaçtırma Eğitiminde Sınıf Yönetimi Yeterliyi (8 madde): Öğretmenlerin heterojen sınıflarda düzeni sağlama, istenmeyen davranışları kontrol etme ve tüm öğrencilerin öğrenmesini destekleyen kapsayıcı bir sınıf ortamı yaratma becerilerine odaklanır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması sürecinde **geçerlik** çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar, ölçeğin gerçekten de ölçmeyi amaçladığı yapıyı (kaynaçtırma uygulamalarında öğretmen yeterliyi) ölçtüğünü doğrulamayı hedefler. Uyarlama çalışmasında genellikle yapı geçerliyi kanıtları elde etmek için faktör analizleri kullanılmıştır. Ayrıca, orijinal ölçek ile Türkçeye çevrilen maddelerin anlamsal ve kültürel eşdeğerliğini sağlamak için dilsel geçerlik çalışmaları da yürütülmüştür.

Güvenirlilik

Kaynaçtırma Uygulamalarında Öğretmen Yeterliyi Ölçeği'nin **güvenirliyi**, Türk örnekleminde test edilmiştir. Güvenirlilik analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarlılığını (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliğini incelemiştir. Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle dahi tutarlı sonuçlar ürettiğini, dolayısıyla ölçülen yeterlik düzeyinin kararlı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin orijinal üç faktörlü yapısının Türk örnekleminde de korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizleri (büyük olasılıkla Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılmıştır. Analizler sonucunda, ölçeğin beklenen üç alt boyutta toplandı tespit edilmiştir:

Kaynaçtırma Eğitiminde Öğretim Yeterliyi (6 madde)

Kaynaçtırma Eğitiminde Birliyi Yeterliyi (3 madde)

Kaynaçtırma Eğitiminde Sınıf Yönetimi Yeterliyi (8 madde)

Bu faktör yapısı, ölçeğin teorik temelleriyle uyumlu olduğunu ve öğretmen yeterliyi multidisipliner bir yaklaşımla ölçtüğünü kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler

Age Group: Çal??an yeti?kinler (Ö?retmenler)

Population Details: Resmi okullarda görev yapan ve kaynaçt?rma ö?rencisi bulunan s?n?flarda ders veren s?n?f ve bran? ö?retmenleri.

Test Methodology: Ölçek, 6'l? Likert tipi derecelendirme kullanmaktadır. Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? 1 (kesinlikle kat?lm?yorum) ile 6 (kesinlikle kat?l?yorum) aras?nda bir puan vererek belirtirler. Puanlar?n yüksek olması, ö?retmenin kaynaçt?rma uygulamalar?ndaki yeterlik alg?s?n?n yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen, ö?retmen yeterli?i, özel gereksinimli ö?renciler, uyarlama, psikometri, e?itim, Ahi Evran Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: adem.bayar@amasya.edu.tr

Correspondence Address: Adem Bayar (Amasya Üniversitesi, E?itim Fakültesi)

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in uyarlama çal??ması 2015 y?l?nda yayınlanm??tır. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Adem Bayar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Bayar, A. (2015) Kaynaçt?rma Uygulamalar?nda Ö?retmen Yeterli?i Ölçe?i'nin Türkçeye

uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16(3), 71-85.

Çalışmanın orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kaynastirma-uygulamalarinda-ogretmen-yeterligi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaçtırma Uygulamalarında Öğretmen Yeterlili Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynaçtırma Eğitiminde Öğretim Yeterliliği (6 m): Yetenekli öğrencilere uygun koşulları sağlayabilirim.

Kaynaçtırma Eğitiminde İşbirliği Yeterliliği (3 m): Velilerin, okula gelmeleri konusunda rahat hissetmelerini sağlarım.

Kaynaçtırma Eğitiminde Sınıf Yönetimi Yeterliliği (8 m): Sınıfteki istenmeyen davranışları kontrol ederim.